

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Włodzimierz Bernacki, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Izabela Stępień, Dyrektor Departamentu Nauki, tel. 22 52 92 327, e-mail: Izabela.Stepien@mein.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 24.06.2022</p> <p>Źródło: art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Edukacji i Nauki – 133</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Od czasu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. poz. 1818), zwanego dalej „rozporządzeniem”, wydanego na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „ustawą”, do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a następnie do Ministerstwa Edukacji i Nauki wpływają postulaty przedstawicieli środowiska akademickiego dotyczące wprowadzenia zmian w klasyfikacji dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, zwanej dalej „klasyfikacją”, określonej w rozporządzeniu. Autorzy postulatów argumentują, że obowiązująca klasyfikacja nie realizuje w odpowiedni sposób wytycznych zawartych w art. 5 ust. 3 ustawy, zgodnie z którymi powinna ona uwzględniać „systematykę dziedzin i dyscyplin przyjętą przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), bezpieczeństwo państwa, konieczność dochowania zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz cele, których realizacji służy klasyfikacja”.

W odniesieniu do wspomnianej powyżej kwestii bezpieczeństwa państwa oraz systematyki dziedzin i dyscyplin przyjętej przez OECD zgłoszono następujące postulaty:

1) postulat utworzenia dyscypliny naukowej inżynieria bezpieczeństwa:

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji wskazywał na zaniechanie badań w zakresie inżynierii bezpieczeństwa, które jego zdaniem wynika z obowiązującej klasyfikacji i może mieć negatywny wpływ na ogólny poziom bezpieczeństwa;

2) postulat utworzenia dyscypliny naukowej biotechnologia:

Przewodnicząca Komitetu Biotechnologii Polskiej Akademii Nauk oraz Dziekan Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego wskazywali na brak w polskiej klasyfikacji dyscypliny naukowej biotechnologia, mimo że występuje ona w systematyce przyjętej przez OECD, wyodrębniającej:

- w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych – dyscypliny: biotechnologia środowiskowa i biotechnologia przemysłowa,
- w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu – biotechnologię medyczną,
- w dziedzinie nauk rolniczych i nauk weterynaryjnych – biotechnologię rolniczą.

Wskazano na znaczenie biotechnologii, o którym może świadczyć m.in. przyznanie Nagrody Nobla w 2020 r. za rozwój metody CRISPR/Cas9, testowanej w terapii wielu chorób, zastosowanie biotechnologii w produkcji testów diagnostycznych i szczepionek przeciwko COVID-19, czy powołanie Pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów do spraw rozwoju sektora biotechnologii i niezależności Polski w zakresie produktów krwiopochodnych, do którego zadań należy m.in. monitorowanie działań w zakresie realizacji projektu utworzenia polskiego hubu biotechnologicznego mającego prowadzić działalność w obszarach innowacji farmaceutycznych, innowacji w zakresie wyrobów medycznych i rozwiązań cyfrowych w zdrowiu;

3) postulat utworzenia dyscypliny naukowej stosunki międzynarodowe:

Prezes Centrum Stosunków Międzynarodowych wskazywał na krytyczne znaczenie obszaru badawczego związanego z domeną stosunków międzynarodowych jako nauki stosowanej, umożliwiającej „rozwiązywanie konkretnych problemów międzynarodowych, takich jak: zapewnienie pokoju na świecie, funkcjonowanie instytucji międzynarodowych, prowadzenie polityki zagranicznej i dyplomacji”; według Prezesa Centrum Stosunków Międzynarodowych „dotychczasowy brak takiego wyodrębnienia spowalnia rozwój młodych kadr naukowych oraz utrudnia rozwój współpracy instytucjonalnej z ośrodkami zagranicznymi”, co może negatywnie oddziaływać na potencjał polskiej dyplomacji i w efekcie – poziom bezpieczeństwa w wymiarze krajowym oraz międzynarodowym.

Cele, których realizacji służy klasyfikacja, to przede wszystkim stworzenie możliwości przeprowadzenia miarodajnej ewaluacji jakości działalności naukowej, zwanej dalej „ewaluacją”, która zgodnie z art. 265 ust. 4 ustawy jest przeprowadzana w poszczególnych dyscyplinach naukowych i artystycznych. Od wyników ewaluacji zależy podział środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego, uzyskanie uprawnień do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego w danej dyscyplinie naukowej albo artystycznej, a także możliwość uzyskania pozwolenia na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu, prowadzenia szkoły doktorskiej czy przystąpienia do

programów „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” lub „Regionalna Inicjatywa Doskonałości”. Ze względu na wspomniane implikacje wyników ewaluacji stanowi ona istotne narzędzie polityki w zakresie nauki i szkolnictwa wyższego, które silnie motywuje podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki do podnoszenia jakości działalności naukowej. Można zatem stwierdzić, że celem klasyfikacji jest rozwój działalności naukowej w Polsce. W odniesieniu do tej wytycznej zgłoszono następujące postulaty:

1) postulat utworzenia dyscypliny naukowej etnologia i antropologia:

Dyrektor Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Prezydium Komitetu Nauk Etnologicznych Polskiej Akademii Nauk podnoszą problem utrudnień w międzynarodowej współpracy naukowej, jakie w związku z obowiązującą klasyfikacją napotyka osoby i podmioty prowadzące badania naukowe z zakresu etnologii i antropologii. Brak wyodrębnionej dyscypliny naukowej etnologia i antropologia może powodować oddalenie polskich naukowców od głównego nurtu badań prowadzonych w tym obszarze, w którym są podejmowane tak ważne problemy współczesnych przemian jak migracje, kontakty międzykulturowe, problemy mniejszości, czy transformacje społeczno-kulturowe;

2) postulat utworzenia dyscypliny naukowej ochrona dziedzictwa i konserwacja zabytków:

Przewodniczący Komitetu Architektury i Urbanistyki Polskiej Akademii Nauk oraz Prezes Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków wskazują na rozproszenie edukacji akademickiej i badań naukowych z zakresu ochrony dziedzictwa i konserwacji zabytków w obszarze tzw. *Built Heritage*, tj. dziedzictwa budowlanego (kształcenie w tym zakresie jest obecnie prowadzone w ramach studiów architektonicznych, studiów z zakresu inżynierii budowlanej i nauk ścisłych oraz z innych zakresów nauki), co „nie sprzyja rozwojowi nowoczesnego modelu kształcenia profesjonalnych kadr konserwatorskich, prowadzenia innowacyjnych badań w tym zakresie oraz wdrażania skutecznych procedur finansowania i realizacji projektów dziedzictwa kulturowego”;

3) postulat utworzenia dziedziny nauk o rodzinie:

Dziekan Wydziału Studiów nad Rodziną Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Przewodniczący Rady Naukowej Konferencji Episkopatu Polski i Prezes Polskiego Stowarzyszenia Familiologicznego wskazywali, że w wyniku przyjętej klasyfikacji jest utrudnione „prowadzenie interdyscyplinarnych badań naukowych i kształcenia w oparciu o pełną prawdę o rodzinie”. Powaga i znaczenie sporu o definicję i funkcje rodziny prowadzonego na płaszczyźnie aksjologicznej i antropologicznej wymagają skoordynowanych działań naukowych. Również kryzys rodziny jest już przedmiotem rozlicznych studiów i analiz. Rosnąca liczba przedstawicieli nauki poświęca swoje prace przyczynom oraz metodom przezwyciężenia tego kryzysu. Jednak stan rozproszenia środowiska badawczego, które podejmuje w swoich pracach problematykę rodziny, oraz niejednoznaczna przynależność badań naukowych prowadzonych w obrębie tego środowiska do różnych dziedzin nauki (nauk teologicznych, nauk humanistycznych oraz nauk społecznych) spowodowana aktualnym stanem prawnym oznacza brak możliwości uwzględniania dorobku tego środowiska w adekwatnej dyscyplinie naukowej i dziedzinie nauki, a tym samym efektywnego rozwoju tych ważnych badań naukowych. Niemożność budowy i skupienia środowisk naukowców prowadzących badania naukowe na pograniczu wielu dyscyplin naukowych, których przedmiotem jest rodzina, nie sprzyja efektywności tych wysiłków. Nie ma też możliwości wypracowania właściwego dla tej dziedziny instrumentarium badawczego;

4) postulat utworzenia dyscypliny naukowej nauki biblijne:

Przewodniczący Rady Naukowej Konferencji Episkopatu Polski wskazał na trudności, jakie napotyka środowisko biblistów polskich we współpracy z Instytutami Biblijnymi w Rzymie i w Jerozolimie oraz z Centrami Badań i Studiów Biblijnych w Europie i w Stanach Zjednoczonych, a także w organizowaniu studiów biblijnych do poziomu licencjatu kanonicznego w związku z brakiem wyodrębnionej dyscypliny naukowej nauki biblijne;

5) postulat utworzenia dziedziny nauk weterynaryjnych obejmującej dyscyplinę naukową weterynaria:

Dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zwraca uwagę, że zadania realizowane przez dyscyplinę naukową weterynaria nie ograniczają się jedynie do dziedziny nauk rolniczych, która jest ściśle związana z gospodarką żywnościową i do której jest zaliczana w obecnej klasyfikacji dyscyplina naukowa weterynaria, lecz mają szerszy charakter. W zakresie zainteresowań badawczych współczesnej weterynarii klinicznej dominuje tematyka leczenia zwierząt towarzyszących, głównie psów i kotów. Diagnostyka, terapia i profilaktyka chorób zwierząt towarzyszących to obecnie ok. 80–90% działalności klinicznej lekarzy weterynarii, co oznacza, że badania naukowe prowadzone w jej obrębie koncentrują się na tych zagadnieniach. W ramach weterynarii rozwijają się obecnie także specjalistyczne obszary badawcze, takie jak: dermatologia, gastroenterologia, kardiologia, nefrologia, neurologia i okulistyka weterynaryjna, a prowadzone w tej dyscyplinie badania naukowe dotyczą również zagadnień związanych m.in. z biochemią tkanek i narządów, biologią molekularną, farmakologią, farmacją, toksykologią, mikrobiologią lekarską, immunologią, czy parazytologią. Przypisanie dyscypliny naukowej weterynaria do dziedziny nauk rolniczych nie wydaje się zatem właściwe;

6) postulat zmiany nazwy dyscypliny naukowej inżynieria lądowa i transport na inżynieria lądowa, geodezja i transport:

Dziekan Konwentu Dziekanów Wydziałów Geodezyjnych i Główny Geodeta Kraju wskazali, że mimo przedstawienia w uzasadnieniu do projektu obowiązującego rozporządzenia zależności między obecną klasyfikacją a wcześniejszym wykazem dziedzin i dyscyplin oraz systematyką OECD, zgodnie z którą geodezję umieszczono w zakresie dyscypliny naukowej inżynieria lądowa i transport, przypisanie geodezji do tej dyscypliny naukowej nie jest jednoznaczne.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozwiązanie problemów przedstawionych powyżej, ze względu na opisane cele, wymaga opracowania nowej klasyfikacji, która zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy jest określona w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, zwanego dalej „ministrem”, oraz stanowi załącznik do tego rozporządzenia. Niezbędna jest więc interwencja legislacyjna polegająca na wydaniu nowego rozporządzenia, które będzie się różnić od obowiązującej regulacji w poniższym zakresie.

1. Proponuje się utworzenie dyscypliny naukowej etnologia i antropologia w dziedzinie nauk humanistycznych. W poprzedniej klasyfikacji istniała dyscyplina naukowa etnologia. W kwietniu 2019 r. uprawnienia do nadawania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej etnologia posiadały wydziały 3 uczelni: Wydział Historyczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Historyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i Wydział Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego, a także Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk. Ponadto Wydział Filozoficzno-Historyczny Uniwersytetu Łódzkiego posiadał uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie naukowej etnologia.

Obecnie studia na kierunkach etnologia, etnologia – antropologia kulturowa oraz etnologia i antropologia kulturowa są prowadzone w 8 uczelniach: Uniwersytecie Gdańskim, Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, Uniwersytecie Łódzkim, Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, Uniwersytecie Warszawskim i Uniwersytecie Wrocławskim. Większość z nich jest przypisana do jednej dyscypliny naukowej – nauki o kulturze i religii. Ponadto w Uniwersytecie Warszawskim są prowadzone studia na kierunku socjologia stosowana i antropologia społeczna (Instytut Stosowanych Nauk Społecznych) oraz studia na interdyscyplinarnym kierunku antropozoologia (Wydział „Artes Liberales”, Wydział Biologii i Wydział Psychologii).

2. Proponuje się wyodrębnienie dyscypliny naukowej inżynieria bezpieczeństwa w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych. Dzięki temu pracownicy naukowcy w Szkole Głównej Służby Pożarniczej nie będą musieli przypisywać swoich osiągnięć naukowych do innych dyscyplin naukowych, np. inżynierii środowiska, górnictwa i energetyki. Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. wartość liczby N w dyscyplinie naukowej inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka w Szkole Głównej Służby Pożarniczej wynosiła 25,75; natomiast w Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego – Państwowym Instytucie Badawczym – 17. Dyscyplina naukowa inżynieria bezpieczeństwa nie była wydzielona we wcześniej obowiązujących klasyfikacjach dyscyplin naukowych.

Studia I stopnia na kierunku inżyniera bezpieczeństwa prowadzi obecnie 16 uczelni: Szkoła Główna Służby Pożarniczej, Akademia Wojsk Lądowych im. gen. Tadeusza Kościuszki, Wojskowa Akademia Techniczna, 6 uczelni technicznych, 3 uniwersytety, 2 uczelnie pedagogiczne, 1 uczelnia rolnicza i 1 inna publiczna uczelnia akademicka. W 7 spośród tych uczelni są prowadzone jednocześnie studia II stopnia na kierunku inżyniera bezpieczeństwa. Studia na tym kierunku najczęściej są przypisywane do dyscyplin naukowych inżynieria mechaniczna i nauki o bezpieczeństwie.

3. Uwzględniając wnioski Komitetu Architektury i Urbanistyki Polskiej Akademii Nauk oraz Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, proponuje się utworzenie dyscypliny naukowej ochrona dziedzictwa i konserwacja zabytków w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych. Dyscyplina naukowa o planowanym zakresie przedmiotowym nie była wcześniej wyodrębniona w klasyfikacji. We wcześniej obowiązującej klasyfikacji istniała dyscyplina konserwacja i restauracja dzieł sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych w obszarze sztuki, której zakres został włączony do dyscypliny artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Nowo tworzona dyscyplina naukowa, skoncentrowana na materialnych i technicznych aspektach zachowania dorobku dziedzictwa historyczno-kulturowego, będzie należała jednak do dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych, a działalność naukową w ramach tej dyscypliny naukowej będzie prowadziła prawdopodobnie część spośród osób deklarujących obecnie aktywność badawczą w dyscyplinie naukowej architektura i urbanistyka.

W obecnie prowadzonej ewaluacji ocenie w dyscyplinie naukowej architektura i urbanistyka będzie podlegać 12 publicznych uczelni technicznych, m.in. Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki (N = 105,25), Politechnika Warszawska (N = 85,13), Politechnika Wrocławska (N = 74,57), Politechnika Śląska (N = 56), Politechnika Poznańska (N = 53,25), 2 uczelnie niepubliczne oraz Instytut Rozwoju Miast i Regionów (N = 24,64).

Obecnie nie są prowadzone studia na kierunku ochrona dziedzictwa i konserwacja zabytków. Są jednak prowadzone studia na kierunku ochrona dóbr kultury – I i II stopnia w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu), Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie i Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu; oraz I stopnia – w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie i w Szkole Wyższej Rzemiosł Artystycznych i Zarządzania we Wrocławiu. Zazwyczaj studia te są przypisane tylko do dyscypliny nauki o sztuce (w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie; w przypadku Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie studia I stopnia są przypisane tylko do dyscypliny naukowej nauki o sztuce, a w przypadku studiów II stopnia 87% efektów uczenia się jest przypisanych do nauk o sztuce). Ponadto w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy są prowadzone studia I i II stopnia na kierunku zarządzanie dziedzictwem kulturowym i ochrona zabytków (przypisane – w kolejności udziałów poszczególnych dyscyplin naukowych – do historii, nauk o sztuce i nauk prawnych), a w Uniwersytecie Wrocławskim studia I stopnia na kierunku dziedzictwo kultury materialnej – ochrona, promocja, gospodarowanie (przypisane wyłącznie do dyscypliny naukowej historia).

4. Proponuje się utworzenie dyscypliny naukowej biotechnologia. W klasyfikacji określonej rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz. U. poz. 1065), obowiązującej do 2018 r. dyscypliny związane z biotechnologią były wyodrębnione w kilku obszarach wiedzy i dziedzinach nauki, jednak z powodu tego podziału biotechnologia była dyscypliną rozdrobnioną.

W kwietniu 2019 r. 3 podmioty posiadały uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej biotechnologia w dziedzinie nauk chemicznych w obszarze nauk ścisłych, 3 podmioty – do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej biotechnologia w dziedzinie nauk biologicznych w obszarze nauk przyrodniczych (a ponadto 6 innych podmiotów – do nadawania stopnia doktora), 1 podmiot – do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej biotechnologia w dziedzinie nauk technicznych w obszarze nauk technicznych, 1 podmiot – do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej biotechnologia w dziedzinie nauk rolniczych w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (a ponadto 5 innych podmiotów – do nadawania stopnia doktora), 26 podmiotów – do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej biologia medyczna w dziedzinie nauk medycznych w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej (a ponadto 8 innych podmiotów – do nadawania stopnia doktora).

Studia I i II stopnia na kierunku biotechnologia są prowadzone w 35 uczelniach, w tym 16 uniwersytetach, 11 uczelniach technicznych, 2 uniwersytetach medycznych, 5 uczelniach rolniczych i 1 uczelni pedagogicznej. Studia I stopnia na kierunku biotechnologia są prowadzone w 1 uniwersytecie, 1 uniwersytecie medycznym i w 2 niepublicznych uczelniach zawodowych. Łącznie jest prowadzonych 78 kierunków studiów o nazwie biotechnologia (w tym 41 kierunków studiów I stopnia i 37 kierunków studiów II stopnia). W przypadku studiów na kierunku biotechnologia prowadzonych na uniwersytetach przeważająca część efektów uczenia się jest przypisana najczęściej do dyscypliny nauki biologiczne, ale w niektórych przypadkach dyscypliną wiodącą są nauki medyczne. Efekty uczenia się na tym kierunku prowadzonym w uczelniach technicznych w znacznym stopniu są przypisane do dyscyplin nauki chemiczne oraz inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, ale zdarza się również ich przypisanie do dyscyplin z dziedziny nauk rolniczych. W przypadku uniwersytetów medycznych zdecydowanie dominuje przypisanie efektów uczenia się do dyscypliny nauki medyczne, z tym że w niektórych przypadkach część efektów uczenia się jest również przypisana do nauk farmaceutycznych. W uczelniach rolniczych efekty uczenia się są przypisane najczęściej do dyscyplin naukowych z dziedziny nauk rolniczych (rolnictwo i ogrodnictwo, technologia żywności i żywienia), ale w niektórych przypadkach dyscypliną wiodącą są nauki biologiczne.

Ponadto w 4 uczelniach, 2 uniwersytetach i 2 uniwersytetach medycznych są prowadzone studia I i II stopnia na kierunku biotechnologia medyczna. Największy udział w efektach uczenia się przynależy do dyscypliny naukowej nauki medyczne. W 1 uniwersytecie medycznym są prowadzone studia I i II stopnia na kierunku biomedycyna przypisanym do dyscypliny naukowej nauki medyczne, a w 1 uczelni rolniczej – studia na kierunku bioinżynieria przypisane do dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo.

Mając na względzie potencjał do prowadzenia działalności naukowej w zakresie biotechnologii w ramach poszczególnych dziedzin nauki, a także zastosowanie wyników badań biotechnologicznych i politykę państwa w zakresie kierunków rozwoju sektora biotechnologii (wyroby medyczne, innowacje farmaceutyczne), proponuje się utworzenie dyscypliny naukowej biotechnologia w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Utworzenie dyscypliny naukowej biotechnologia w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu będzie również spójne z systematyką OECD.

5. Z uwagi na prowadzone badania naukowe dotyczące tematyki związanej z rodziną proponuje się utworzenie dziedziny nauk o rodzinie z dyscypliną naukową nauki o rodzinie. Wydzielenie dziedziny nauki o rodzinie będzie stanowiło rozwiązanie problemu związanego z tym, że żadna z obecnie wyróżnionych dziedzin nauki nie odpowiada w pełni specyfice dyscypliny nauki o rodzinie i nie jest właściwe przypisanie tej dyscypliny naukowej ani do dziedziny nauk społecznych, ani do dziedziny nauk teologicznych, ani też do dziedziny nauk humanistycznych.

Dyscyplina naukowa nauki o rodzinie była wyodrębniona w klasyfikacji dyscyplin naukowych obowiązującej od dnia 1 października 2011 r. do dnia 30 września 2018 r. W tym czasie uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie naukowej nauki o rodzinie uzyskały 2 jednostki: Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego. Żadna jednostka naukowa nie uzyskała uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego.

Studia na kierunkach o nazwie: nauki o rodzinie i familiologia są prowadzone w 9 uczelniach: Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie, Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytecie Opolskim, Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, Uniwersytecie Rzeszowskim, Uniwersytecie Szczecińskim (kierunek familiologia), Uniwersytecie Śląskim w Katowicach i Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Kierunki te są zazwyczaj przypisane do kilku dyscyplin naukowych (średnio do 5), najczęściej do nauk teologicznych, nauk socjologicznych, pedagogiki i psychologii. Jedynie w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, studia na kierunku nauki o rodzinie są przypisane do jednej dyscypliny naukowej – do nauk teologicznych w przypadku Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, a w przypadku Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – do nauk socjologicznych.

6. Proponuje się wyodrębnienie dyscypliny naukowej stosunki międzynarodowe w dziedzinie nauk społecznych.

W opinii Prezesa Centrum Stosunków Międzynarodowych jej powstanie „przyczyni się do lepszego wykorzystania tych badań w praktyce, a także do popularyzacji wiedzy służącej kształtowaniu i rozumieniu racji stanu polskiego państwa i jego interesów w stosunkach międzynarodowych wśród studiującej młodzieży”. Według Dyrektora Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie „dyscyplinarny status nauki o stosunkach międzynarodowych przyczyni się do umiędzynarodowienia badań prowadzonych w Polsce i ich promocji za granicą”, a zarazem do „zwiększenia pluralizmu i jakości naukowego dyskursu z udziałem innych dyscyplin”. Instytut Studiów Międzynarodowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie wskazuje natomiast, że wyróżnienie w klasyfikacji dyscypliny naukowej stosunki międzynarodowe „zapewni [także] w większym stopniu bardziej stabilne, transparentne kryteria awansu naukowego”, jako iż „obszar badawczy, metodologia, teoria stosunków międzynarodowych wyróżniają się odrębnością spośród innych dyscyplin nauk społecznych, w tym nauk o polityce”, co wymaga „stworzenia nowych, odrębnych zasad także w kontekście awansów naukowych”.

Obecnie prowadzi się 61 kierunków studiów o nazwie stosunki międzynarodowe, w tym 35 kierunków I stopnia i 26 kierunków II stopnia. Są one przypisywane do różnych dyscyplin naukowych (średnio do 3), w głównej mierze do dyscypliny naukowej nauki o polityce i administracji.

Ponadto Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie prowadzi studia I i II stopnia na kierunku stosunki i prawo międzynarodowe, Uczelnia Łazarskiego w Warszawie oferuje studia I i II stopnia na kierunku prawo w stosunkach międzynarodowych, a Uniwersytet Śląski w Katowicach prowadzi międzynarodowe studia nauk politycznych i dyplomacji I i II stopnia. 8 uczelni oferuje również studia – zarówno I, jak i II stopnia – na kierunku międzynarodowe stosunki gospodarcze.

7. Proponuje się utworzenie dyscypliny naukowej nauki biblijnej w dziedzinie nauk teologicznych. Dyscyplina naukowa dedykowana biblistyce nie była wydzielona we wcześniej obowiązujących klasyfikacjach i można oczekiwać, że działalność naukową w ramach tej dyscypliny będą prowadziły osoby, które są aktywne w dyscyplinie naukowej nauki teologicznej.

W obecnie prowadzonej ewaluacji ocenie w dyscyplinie nauki teologicznej będzie podlegać 12 podmiotów, m.in. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie (N = 100,26), Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie (N = 64,25), Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (N = 57,5), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (N = 36,08), Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu (N = 33), Akademia Katolicka w Warszawie (N = 24), Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie (N = 22,41).

Obecnie w żadnej uczelni nie są prowadzone studia na kierunkach mających w nazwie określenia „nauki biblijne” czy „biblistyka”.

8. Proponuje się utworzenie dziedziny nauki weterynaryjnej obejmującej dyscyplinę naukową weterynaria. Dziedzina nauki weterynaryjnej istniała w poprzedniej, trzy poziomowej klasyfikacji (określonej rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych), wyróżniającej – oprócz dyscyplin naukowych i dyscyplin artystycznych – 18 dziedzin nauki i 4 dziedziny sztuki oraz 7 obszarów nauki i obszar sztuki.

W obecnie prowadzonej ewaluacji ocenie w dyscyplinie naukowej weterynaria podlega 8 podmiotów: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (N = 148,25), Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu (N = 117,5), Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy (N = 116,5), Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (N = 99,75), Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie (N = 78,78), Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu (N = 37,5), Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (N = 34) i Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (N = 25,25).

Jednolite studia magisterskie na kierunku weterynaria są prowadzone we wszystkich wymienionych powyżej uczelniach, które są poddawane ewaluacji w dyscyplinie naukowej weterynaria. Studia w każdej z tych uczelni są przypisane wyłącznie do dyscypliny naukowej weterynaria. Ponadto w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie są prowadzone studia I stopnia na kierunku analityka weterynaryjna, przypisane wyłącznie do dyscypliny naukowej weterynaria, a w Politechnice Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich – studia I stopnia na kierunku inspekcja weterynaryjna, przypisane do dyscyplin naukowych zootechnika i rybactwo (udział 80%) oraz weterynaria (udział 20%).

9. Proponuje się zmianę nazwy dyscypliny naukowej inżynieria lądowa i transport na inżynieria lądowa, geodezja i transport. We wcześniejszej klasyfikacji (określonej rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych) w dziedzinie nauk technicznych była wyodrębniona dyscyplina naukowa geodezja i kartografia. Uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego i stopnia doktora w tej dyscyplinie naukowej posiadały wydziały 5 uczelni: Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie (Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska), Politechniki Warszawskiej (Wydział Geodezji i Kartografii), Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu (Wydział Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji), Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (Wydział Geodezji, Inżynierii Przestrzennej i Budownictwa) i Wojskowej Akademii Technicznej (Wydział Inżynierii Lądowej i Geodezji). Ponadto wydziały 4 uczelni posiadały uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie naukowej geodezja i kartografia. Były to: Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte (Wydział Nawigacji i Uzbrojenia Okrętowego), Akademia Morska w Szczecinie (Wydział Nawigacyjny), Uniwersytet Morski w Gdyni (Wydział Nawigacyjny) i Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

(Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji).

Studia I i II stopnia na kierunku geodezja i kartografia są prowadzone w 14 uczelniach – 5 uczelniach, których jednostki posiadały uprawnienia do nadawania stopnia doktora i stopnia doktora habilitowanego w dawnej dyscyplinie naukowej geodezja i kartografia, a także w Uniwersytecie Rolniczym im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Politechnice Gdańskiej, Politechnice Koszalińskiej, Politechnice Śląskiej, Politechnice Świętokrzyskiej, Politechnice Wrocławskiej, Państwowej Wyższej Szkole Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu, Akademii Nauk Stosowanych Gospodarki Krajowej w Kutnie i Wyższej Szkole Inżynieryjno-Ekonomicznej w Rzeszowie. Studia I stopnia na kierunku geodezja i kartografia są prowadzone w Akademii Morskiej w Szczecinie, Politechnice Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi, Dolnośląskiej Szkole Wyższej z siedzibą we Wrocławiu, Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy i Wyższej Szkole Inżynierii Gospodarki w Słupsku. Ponadto w Politechnice Rzeszowskiej są prowadzone studia na kierunku geodezja i planowanie przestrzenne, a w Wojskowej Akademii Technicznej – na kierunku geodezja i kataster (oprócz kierunku geodezja i kartografia). Ponad 3/5 kierunków studiów jest przypisanych wyłącznie do dyscypliny naukowej inżynieria lądowa i transport, a w przypadku kierunków przypisanych do więcej niż jednej dyscypliny naukowej inżynieria lądowa i transport jest zazwyczaj dyscypliną dominującą.

4. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Utworzenie w ramach klasyfikacji dyscypliny naukowej biotechnologia w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu jest spójne z międzynarodową systematyką dziedzin i dyscyplin przyjętą przez OECD.

Pozostałe propozycje odnoszą się do wytycznych sformułowanych w art. 5 ust. 3 ustawy, zgodnie z którymi klasyfikacja powinna uwzględniać nie tylko systematykę dziedzin i dyscyplin przyjętą przez OECD, lecz także bezpieczeństwo państwa i konieczność dochowania zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej oraz cele, których realizacji służy klasyfikacja. Cele te obejmują przede wszystkim stworzenie możliwości miarodajnej ewaluacji, przeprowadzanej – zgodnie z art. 265 ust. 4 ustawy – w poszczególnych dyscyplinach naukowych i artystycznych.

Z uwagi na zakres interwencji objętej rozporządzeniem odstąpiono od analizy porównawczej z regulacjami obowiązującymi w innych państwach.

5. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
uczelnie akademickie	120	Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, zwany dalej „systemem POL-on”	Wprowadzone zmiany pozwolą na bardziej efektywną realizację wytycznych do wydania rozporządzenia określającego klasyfikację, zawartych w art. 5 ust. 3 ustawy, przez uwzględnienie w większym stopniu systematyki dziedzin nauki i dyscyplin naukowych przyjętej przez OECD oraz kwestii bezpieczeństwa państwa, a także stworzenie bardziej sprzyjających warunków do rozwoju badań naukowych przez podmioty systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Utworzenie nowych dyscyplin naukowych umożliwi przeprowadzanie ewaluacji (art. 265 ust. 4 ustawy), a w następstwie – nadawanie stopni naukowych (art. 177 ust. 2 ustawy) i prowadzenie kształcenia w szkole doktorskiej (art. 198 ustawy) w ramach tych dyscyplin. Wzrosną natomiast wymagania dla podmiotów doktoryzujących w zakresie nadawania stopnia doktora w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych, w dziedzinie nauk społecznych i w dziedzinie nauk teologicznych, tj. w tych dziedzinach nauki, w których zwiększy się liczba dyscyplin naukowych, ponieważ zgodnie z art. 185 ust. 3 w zw. z art. 177 ust. 6 ustawy stopień doktora może być nadany w dziedzinie nauki przez podmiot doktoryzujący, który posiada kategorię naukową A+, A albo B+ w ponad połowie dyscyplin naukowych zawierających się w tej dziedzinie.
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk i międzynarodowy instytut naukowy	70		
uczelnie zawodowe, instytuty badawcze oraz podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy, posiadające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które złożyły wniosek o objęcie ewaluacją	ok. 100 (wniosek o objęcie ewaluacją, która jest przeprowadzana w 2022 r., złożyło – na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy – 106 podmiotów)	dane Ministerstwa Edukacji i Nauki	Utworzenie nowych dyscyplin naukowych pozwoli także na prowadzenie studiów na kierunkach, których efekty uczenia się będą mogły być przypisane do tych dyscyplin, a także będzie miało wpływ na możliwość

			przystąpienia przez uczelnie do konkursów w ramach programów „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (art. 388 ust. 1 ustawy) i „Regionalna Inicjatywa Doskonałości” (art. 397 ust. 1 ustawy).
Komisja Ewaluacji Nauki	1	ustawa	W celu przeprowadzenia w latach 2022–2025 ewaluacji w nowych dyscyplinach naukowych Komisja Ewaluacji Nauki, zwana dalej „KEN”, będzie musiała opracować projekt wykazu czasopism naukowych uwzględniającego nowe dyscypliny naukowe (przypisanie czasopism naukowych do nowych dyscyplin naukowych oraz odpowiedniej punktacji do tych czasopism). Zgodnie z art. 271 ust. 2 pkt 1 ustawy w skład KEN wchodzi po 3 przedstawiciele poszczególnych dziedzin. Utworzenie 2 nowych dziedzin nauki oznacza zatem zwiększenie składu KEN o 6 osób.
minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki	1		Zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 349) KEN sporządza projekt wykazu czasopism na podstawie oceny wpływu czasopism naukowych na rozwój nauki, dokonanej przez zespoły doradcze powołane przez ministra odrębnie dla każdej dyscypliny naukowej. W przeprowadzenie oceny czasopism naukowych potrzebnej dla sporządzenia pierwszego projektu wykazu czasopism były zaangażowane 44 zespoły doradcze (jeden zespół dla każdej dyscypliny naukowej), w skład których wchodziło łącznie 348 ekspertów. Do opracowania projektu wykazu czasopism naukowych uwzględniającego nowo utworzone dyscypliny naukowe konieczne będzie powołanie przez ministra 51 zespołów doradczych, które przeprowadzą następnie ocenę wpływu czasopism naukowych na rozwój nauki w poszczególnych dyscyplinach naukowych. Ponadto zgodnie z art. 367 ust. 2 ustawy będzie konieczne określenie przez ministra współczynników kosztowności prowadzenia kształcenia i współczynników kosztowności prowadzenia działalności naukowej w nowych dyscyplinach naukowych.
Rada Doskonałości Naukowej	1	ustawa	Zgodnie z art. 233 ust. 4 ustawy w skład Rady Doskonałości Naukowej, zwanej dalej „RDN”, wchodzi po 3 przedstawiciele każdej dyscypliny naukowej i artystycznej. Ponadto zgodnie z art. 235 ust. 3 pkt 3 i ust. 5 ustawy RDN tworzy zespoły działające w ramach dziedzin nauki i dziedziny sztuki, a każdym zespołem kieruje przewodniczący. Utworzenie 7 nowych dyscyplin naukowych i 2 nowych dziedzin nauki oznacza zatem zwiększenie składu RDN o 21 osób, a składu prezydium RDN – o 2 przewodniczących zespołów.
Polska Komisja Akredytacyjna	1	ustawa	Działania zespołów oceniających Polskiej Komisji Akredytacyjnej są prowadzone w obrębie poszczególnych dziedzin nauki i dziedziny sztuki. Dodanie nowych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych będzie prawdopodobnie oznaczało konieczność

			przeprowadzenia zmian w składach zespołów oceniających w zakresie poszczególnych dziedzin nauki.
Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy	1		Rozszerzenie klasyfikacji dziedzin nauki i dyscyplin naukowych będzie wymagało wprowadzenia modyfikacji do kodów aplikacji i wielu funkcjonalności systemowych, zarówno w systemie POL-on, jak i w powiązanych z nim systemach: Polska Bibliografia Naukowa; System Ewaluacji Dorobku Naukowego; Raporty, Analizy, Dane (RADON), a także Obsługa Strumieni Finansowania (OSF).

6. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach opiniowania projekt rozporządzenia przekazano następującym podmiotom:

1. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
2. Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych;
3. Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Niepublicznych;
4. Konferencja Rektorów Akademii Wychowania Fizycznego;
5. Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych;
6. Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Wojskowych;
7. Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych;
8. Konferencja Rektorów Uczelni Artystycznych;
9. Konferencja Rektorów Uczelni Ekonomicznych;
10. Konferencja Rektorów Uczelni Pedagogicznych;
11. Konferencja Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych;
12. Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich;
13. Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
14. Komisja Ewaluacji Nauki;
15. Komitet Polityki Naukowej;
16. Konwent Dziekanów Wydziałów Geodezyjnych;
17. Krajowa Reprezentacja Doktorantów;
18. Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Polska Akademia Nauk;
20. Polska Akademia Umiejętności;
21. Polska Komisja Akredytacyjna;
22. Rada Doskonałości Naukowej;
23. Rada Główna Instytutów Badawczych;
24. Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
25. Rada Młodych Naukowców.

W ramach konsultacji publicznych projekt rozporządzenia przekazano następującym podmiotom:

1. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej;
2. Główny Geodeta Kraju;
3. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej;
4. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
5. Narodowe Centrum Nauki;
6. Obywatele Nauki;
7. Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy;
8. Polskie Stowarzyszenie Familiologiczne;
9. Rada Naukowa Konferencji Episkopatu Polski;
10. Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji i Nauki, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt rozporządzenia został udostępniony również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną omówione po ich zakończeniu.

7. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	3,14	0,17	0,17	0,17	0,17	0,34	0,62	0,62	0,62	0,62	0,62	7,26
budżet państwa	3,14	0,17	0,17	0,17	0,17	0,34	0,62	0,62	0,62	0,62	0,62	7,26
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	-3,14	-0,17	-0,17	-0,17	-0,17	-0,34	-0,62	-0,62	-0,62	-0,62	-0,62	-7,26
budżet państwa	-3,14	-0,17	-0,17	-0,17	-0,17	-0,34	-0,62	-0,62	-0,62	-0,62	-0,62	-7,26
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Wydatki związane z przewidzianym w projektowanym rozporządzeniu utworzeniem nowych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych zostaną sfinansowane w ramach środków zaplanowanych w budżecie państwa w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, której dysponentem jest minister.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przeprowadzenie oceny czasopism naukowych, która zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych jest potrzebna dla opracowania projektu nowego wykazu czasopism, uwzględniającego nowo utworzone dyscypliny naukowe, będzie wymagało powołania przez ministra 51 zespołów doradczych, tj. jednego zespołu w każdej dyscyplinie naukowej.</p> <p>Wysokość wynagrodzenia członków zespołów doradczych powoływanych na podstawie art. 341 ustawy określa rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom instytucji, organów i zespołów oraz ekspertom i rzecznikom dyscyplinarnym działającym w systemie szkolnictwa wyższego i nauki (Dz. U. z 2020 r. poz. 2208). Zgodnie z § 7 ust. 2 za udział w posiedzeniach zespołów doradczych powołanych na podstawie art. 341 ustawy w celu wspierania ministra w kształtowaniu polityki naukowej państwa w poszczególnych obszarach związanych z funkcjonowaniem systemu szkolnictwa wyższego i nauki przysługuje wynagrodzenie w wysokości:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 1200 zł – dla przewodniczącego albo członka zespołu prowadzącego posiedzenie w zastępstwie nieobecnego przewodniczącego; 2) 1000 zł – dla pozostałych członków zespołu. <p>Ponadto zgodnie z art. 403 ust. 2 ustawy członkom zespołów doradczych powołanych na podstawie art. 341 ustawy przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320, z późn. zm.).</p> <p>Oceny czasopism naukowych w ramach prac nad przygotowaniem pierwszego projektu wykazu czasopism naukowych na podstawie ustawy oraz aktów wykonawczych do ustawy dokonywały 44 zespoły doradcze powołane przez ministra w 2019 r., w skład których wchodziło łącznie 348 ekspertów. Zespoły odbyły co do zasady 4 posiedzenia, w tym 2 w trybie stacjonarnym. Zwrot kosztów podróży związanych z posiedzeniem zespołu w trybie stacjonarnym wynosi przeciętnie ok. 600 zł dla jednego eksperta (uwzględniając odsetek ekspertów, których miejsce zamieszkania znajduje się poza Warszawą).</p> <p>W oparciu o powyższe informacje wydatki na wynagrodzenia i zwrot kosztów podróży członków 51 zespołów doradczych można oszacować na poziomie 2 162,4 tys. zł w pierwszych 12 miesiącach obowiązywania projektowanego rozporządzenia.</p> <p>Szacowane przez Ośrodek Przetwarzania Informacji – PIB koszty modyfikacji kodów aplikacji i wielu funkcjonalności w systemie POL-on, Polskiej Bibliografii Naukowej (PBN), Systemie Ewaluacji Dorobku Naukowego (SEDN) oraz w Raportach, Analizach, Danych (RADON), a także w Obsłudze Strumieni Finansowania (OSF), związane z rozszerzeniem klasyfikacji dziedzin nauki i dyscyplin naukowych wyniosą 1 mln zł.</p> <p>Utworzenie 2 nowych dziedzin nauki oznacza, zgodnie z art. 271 ust. 2 pkt 1 ustawy, zwiększenie składu KEN o 6 osób. Z art. 271 ust. 4 ustawy wynika, że w przypadku dziedzin nauki, do których jest przypisana tylko jedna dyscyplina naukowa, uczelnia, instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk, zwany dalej „instytutem PAN”, instytut badawczy oraz instytut międzynarodowy mogą zgłosić po jednym kandydacie na członka KEN w takiej dziedzinie, jeżeli w dyscyplinie należącej do tej</p>											

dziedziny posiadają kategorię naukową co najmniej B+. Oznacza to, że możliwe będzie zgłoszenie kandydatów w ramach dziedziny nauk weterynaryjnych do KEN, której kadencja rozpocznie się w 2023 r., natomiast kandydatów w ramach dziedziny nauk o rodzinie – po przeprowadzeniu ewaluacji i nadaniu kategorii naukowych w dyscyplinie nauki o rodzinie, czyli najwcześniej do KEN, której kadencja rozpocznie się w 2027 r.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom instytucji, organów i zespołów oraz ekspertom i rzecznikom dyscyplinarnym działającym w systemie szkolnictwa wyższego i nauki członkom KEN przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 4 000 zł. Uwzględniając zwrot kosztów podróży związanych z posiedzeniami KEN w wysokości 600 zł dla jednego członka KEN oraz zakładając przeciętnie 12 posiedzeń KEN rocznie, przez okres jednej kadencji dodatkowe wydatki związane z funkcjonowaniem KEN po utworzeniu dziedzin nauki weterynaryjne oraz nauki o rodzinie można oszacować na poziomie 165,6 tys. zł od 2023 r. oraz 331,2 tys. zł od 2027 r.

Zgodnie z art. 233 ust. 4 oraz art. 235 ust. 3 pkt 3 i ust. 5 ustawy utworzenie 7 nowych dyscyplin naukowych i 2 nowych dziedzin nauki będzie skutkowało zwiększeniem składu RDN o 21 osób, a składu prezydium RDN – o 2 przewodniczących zespołów. Ponieważ zgodnie z art. 233 ust. 5 ustawy kandydatów do RDN reprezentujących poszczególne dyscypliny naukowe mogą zgłaszać uczelnie, instytuty PAN, instytuty badawcze lub instytut międzynarodowy, które w danej dyscyplinie posiadają kategorię naukową co najmniej B+, podmioty te będą mogły zgłaszać kandydatów reprezentujących nowo utworzone dyscypliny naukowe dopiero po przeprowadzeniu ewaluacji w tych dyscyplinach w 2026 r. Oznacza to, że nowe dyscypliny naukowe będą mogły być reprezentowane w RDN najwcześniej od kadencji rozpoczynającej się w 2028 r. Jedynie w związku z utworzeniem dziedziny nauk weterynaryjnych, do której ma być przypisana istniejąca obecnie dyscyplina naukowa weterynaria, będzie możliwe utworzenie zespołu działającego w ramach tej dziedziny nauki oraz powiększenie prezydium RDN o przewodniczącego tego zespołu od najbliższej kadencji rozpoczynającej się po dniu wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom instytucji, organów i zespołów oraz ekspertom i rzecznikom dyscyplinarnym działającym w systemie szkolnictwa wyższego i nauki przewodniczącym utworzonych przez RDN zespołów, o których mowa w art. 235 ust. 5 ustawy, przysługuje za każdy dzień udziału w posiedzeniach tych zespołów wynagrodzenie w wysokości 1 000 zł, a pozostałym członkom tych zespołów – w wysokości 500 zł. Zakładając, podobnie jak w przypadku KEN, przeciętnie 12 posiedzeń zespołów RDN rocznie oraz zwrot kosztów podróży związanych z posiedzeniami tych zespołów w wysokości 600 zł dla jednego członka RDN, dodatkowe wydatki związane z działalnością RDN po utworzeniu 2 nowych dziedzin nauki oraz 7 nowych dyscyplin naukowych można oszacować na 6 tys. zł od 2023 r. oraz 315,6 tys. zł od 2028 r.

8. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2021 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	–						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	–						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	–						
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	–						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	–						

	(dodaj/usuń)	–
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozwiązania przewidziane w projektowanym rozporządzeniu nie będą miały bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, ani na rodzinę, obywateli lub gospodarstwa domowe.	

9. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: ...

10. Wpływ na rynek pracy

Rozwiązania przewidziane w projektowanym rozporządzeniu nie będą miały bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

11. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☒ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne: ...	

Omówienie wpływu

Utworzenie dyscypliny naukowej biotechnologia w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu przyczyni się do wzmocnienia znaczenia badań naukowych prowadzonych w zakresie biotechnologii. Taka interwencja będzie spójna z polityką rządu w zakresie biotechnologii, wyrazem której jest m.in. powołanie Pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów do spraw rozwoju sektora biotechnologii i niezależności Polski w zakresie produktów krwiopochodnych oraz realizacja projektu utworzenia polskiego hubu biotechnologicznego, mającego prowadzić działalność w obszarach innowacji farmaceutycznych, innowacji w zakresie wyrobów medycznych i rozwiązań cyfrowych w zdrowiu. W konsekwencji może się to przyczynić do poprawy opieki zdrowotnej w Polsce.

12. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie przepisów projektowanego rozporządzenia, tj. pełne wdrożenie nowej klasyfikacji do systemu szkolnictwa wyższego i nauki, będzie wymagało w pierwszej kolejności modyfikacji systemu POL-on, Polskiej Bibliografii Naukowej, Systemu Ewaluacji Dorobku Naukowego, Raportów, Analiz, Danych i Obsługi Strumieni Finansowania oraz opracowania nowego wykazu czasopism naukowych w celu uwzględnienia w nich nowo utworzonych dziedzin nauki i dyscyplin naukowych. Dzięki temu pracownicy uczelni, instytutów PAN, instytutów badawczych, międzynarodowego instytutu naukowego i innych podmiotów prowadzących głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły (art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy), którzy złożą oświadczenia o prowadzeniu działalności naukowej w nowo utworzonych dyscyplinach naukowych, będą mogli publikować artykuły naukowe w czasopismach naukowych przypisanych do tych dyscyplin i w ten sposób gromadzić osiągnięcia naukowe uwzględniane w ewaluacji w danej dyscyplinie.

Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 343 ust. 7 ustawy osoby prowadzące działalność naukową składają oświadczenia o reprezentowanych dziedzinach nauki albo dziedzinie sztuki i dyscyplinach naukowych albo artystycznych nie częściej niż raz na 2 lata. W okresie poprzedzającym obecnie prowadzoną ewaluację, tj. przed końcem 2021 r., zaobserwowano wzrost liczby oświadczeń o zmianie dziedzin i dyscyplin reprezentowanych przez osoby prowadzące działalność naukową. W świetle obowiązujących przepisów ustawy osoby te będą mogły złożyć oświadczenie wskazujące nowo utworzoną dyscyplinę naukową dopiero pod koniec 2023 r., co oznacza, że w kolejnym okresie objętym ewaluacją zostaną uwzględnione osiągnięcia naukowe tych osób jedynie za okres ok. 2 lat (podczas gdy ewaluacją będą objęte 4 lata – od 2022 r. do 2025 r.).

Zgodnie z art. 267 ust. 2 pkt 1 ustawy rozporządzenie określające szczegółowe kryteria i sposób oceny osiągnięć w ramach ewaluacji uwzględnia specyfikę prowadzenia działalności naukowej w ramach dziedzin, w szczególności różnicując wagi podstawowych kryteriów ewaluacji (ust. 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej, Dz. U. z 2022 r. poz. 661). Wprowadzenie nowych dziedzin nauki będzie zatem wymagało nowelizacji ww. rozporządzenia.

Opracowanie projektu wykazu czasopism naukowych uwzględniającego nowe dyscypliny naukowe będzie musiało być poprzedzone, zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 7 listopada 2018 r. w sprawie sporządzania wykazów wydawnictw monografii naukowych oraz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, powołaniem przez ministra 51 zespołów doradczych – jednego zespołu odrębnie dla każdej dyscypliny naukowej – które dokonają oceny wpływu czasopism naukowych na rozwój nauki w poszczególnych dyscyplinach. Następnie KEN – na podstawie ocen opracowanych przez zespoły doradcze w poszczególnych dyscyplinach naukowych – sporządzi projekt wykazu czasopism. Zgodnie z § 14b ww. rozporządzenia minister sporządza wykaz czasopism na podstawie projektu wykazu czasopism przekazanego przez KEN oraz po zapoznaniu się z propozycjami zespołów doradczych odnośnie do umieszczenia w wykazie czasopism naukowych ujętych w międzynarodowej bazie *European Reference Index for the Humanities and Social Sciences* (ERIH+) oraz zmiany liczby punktów przypisanych czasopismom naukowym względem punktacji wynikającej z rozkładu wskaźników wpływu (wartości centylowych tych wskaźników).

Zgodnie z art. 266 ustawy kolejna ewaluacja zostanie przeprowadzona w 2026 r. i będzie obejmowała osiągnięcia naukowe podmiotów w latach 2022–2025 – w tym artykuły naukowe opublikowane w czasopismach naukowych ujętych w nowym wykazie tych czasopism, uwzględniającym nowo utworzone dyscypliny naukowe. Uczelnie, instytuty PAN i międzynarodowy instytut naukowy oraz instytuty badawcze, które w wyniku tej ewaluacji otrzymają w nowo utworzonych dyscyplinach naukowych kategorię naukową B+ albo wyższą, uzyskają tym samym uprawnienia do nadawania stopni doktora (zgodnie z art. 185 ust. 1 ustawy) i doktora habilitowanego (zgodnie z art. 218 ustawy), a także do prowadzenia kształcenia w szkole doktorskiej (art. 198 ustawy) w ramach tych dyscyplin.

Następnie uczelnie, instytuty PAN i międzynarodowy instytut naukowy oraz instytuty badawcze, które w wyniku ewaluacji przeprowadzonej w 2026 r. uzyskają kategorię naukową co najmniej B+ w dyscyplinie naukowej nauki o rodzinie w dziedzinie nauki o rodzinie, będą mogły – zgodnie z art. 271 ust. 4 ustawy – zgłosić po jednym kandydacie na członka KEN, której kadencja rozpocznie się w 2027 r. W przypadku nowo tworzonej dziedziny nauk weterynaryjnych, do której będzie przypisana istniejąca obecnie dyscyplina naukowa weterynaria, będzie możliwe zgłoszenie kandydatów na członków KEN, której kadencja rozpocznie się w 2023 r.

Ponadto uczelnie, instytuty PAN i międzynarodowy instytut naukowy oraz instytuty badawcze, które w wyniku ewaluacji przeprowadzonej w 2026 r. uzyskają kategorię naukową co najmniej B+ w nowo utworzonych dyscyplinach naukowych, będą mogły, zgodnie z art. 233 ust. 5 ustawy, zgłosić kandydatów reprezentujących te dyscypliny do RDN, której kadencja rozpocznie się w 2028 r. Jednocześnie skład prezydium RDN zostanie poszerzony o przewodniczącego zespołu działającego w ramach dziedziny nauki o rodzinie. Natomiast w następstwie utworzenia dziedziny nauk weterynaryjnych, do której zostanie przypisana istniejąca obecnie dyscyplina naukowa weterynaria, będzie możliwe utworzenie zespołu działającego w ramach tej dziedziny oraz powiększenie prezydium RDN o przewodniczącego tego zespołu zaraz po wejściu w życie projektowanego rozporządzenia.

Po wydzieleniu w klasyfikacji nowych dyscyplin naukowych uczelnie będą mogły dokonać zmian w programach studiów w zakresie związanym z przyporządkowaniem kierunków do dyscyplin naukowych w ramach doskonalenia programu studiów, na podstawie § 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661). W celu doskonalenia programu studiów uczelnia może dokonywać w nim zmian, w tym także skutkujących zmianą w zakresie przyporządkowania kierunku do dyscypliny naukowej albo dyscyplin naukowych, w tym dyscypliny wiodącej. W programie studiów utworzonych na podstawie pozwolenia ministra zmiany te nie mogą przekraczać łącznie 30% ogólnej liczby efektów uczenia się określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania tego pozwolenia (§ 7 ust. 4 ww. rozporządzenia). Zatem w przypadku gdy zmiany w programie studiów utworzonych na podstawie pozwolenia ministra będą skutkowały przekroczeniem 30% ogólnej liczby efektów uczenia się określonych w programie tych studiów, zajdzie konieczność wystąpienia do ministra z wnioskiem o wydanie pozwolenia na utworzenie nowego kierunku studiów (który zgodnie z art. 53 ust. 10 ustawy musi mieć inną nazwę niż dotychczasowa). Podobnie w przypadku gdy uczelnia planuje zmianę przyporządkowania do dyscypliny wiodącej kierunku utworzonego „samodzielnie”, w której nie posiada uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego (od dnia 1 stycznia 2023 r. – nie będzie posiadała kategorii naukowej co najmniej B+), zachodzi konieczność wystąpienia do ministra z wnioskiem o wydanie pozwolenia na utworzenie nowego kierunku studiów (który zgodnie z art. 53 ust. 10 ustawy musi mieć inną nazwę niż dotychczasowa).

Nowelizacji będzie wymagać również rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 stycznia 2019 r. w sprawie współczynników kosztochłonności (Dz. U. poz. 202) określające współczynniki kosztochłonności prowadzenia kształcenia i współczynniki kosztochłonności prowadzenia działalności naukowej w poszczególnych dyscyplinach, w którym będą uwzględnione nowo utworzone dyscypliny naukowe (art. 367 ust. 2 ustawy). Nowelizacja będzie konieczna do naliczenia subwencji w ramach nowych dyscyplin naukowych na podstawie algorytmów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 402 ustawy. Wartości parametrów uwzględnianych w algorytmicznym podziale subwencji, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2019 r. w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem powietrznych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 305), są ustalane na podstawie danych historycznych, w szczególności w oparciu o stan faktyczny występujący w poszczególnych podmiotach na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania subwencji. Ewentualne

konsekwencje zmiany klasyfikacji dokonanej w 2022 r. będą zatem widoczne najwcześniej dopiero przy naliczeniu subwencji na 2023 r.

13. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Najbardziej kompleksową ocenę poziomu działalności naukowej w nowo utworzonych dyscyplinach naukowych będzie stanowiła ewaluacja. Następna ewaluacja po wprowadzeniu nowej klasyfikacji zostanie przeprowadzona w 2026 r., a jej wyniki będą oparte na osiągnięciach naukowych za lata 2022–2025. Ze względu na to, że ewaluacja jest przeprowadzana w poszczególnych dyscyplinach naukowych i artystycznych, a w niektórych przypadkach jest możliwe jednoznaczne określenie istniejących dyscyplin naukowych, z których będą wydzielone nowo tworzone dyscypliny (np. nauki biblijne – z nauk teologicznych, ochrona dziedzictwa i konserwacja zabytków – z architektury i urbanistyki), można będzie porównać wyniki ewaluacji w nowych dyscyplinach naukowych oraz w dyscyplinach, z których zostały one wydzielone.

14. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak